

Jancsó Miklós professzor szombaton éjszaka meghalt

(A Délmagyarország munkatársától.) Gyász van a szegedi egyetemnek. Szombaton éjszaka meghalt dr. Jancsó Miklós egyetemi tanár, a belgyógyászati klinika igazgatója. A professzor 61 évet élt, Kolozsvárt született. 1892-ben került Purjesz Zsigmond belgyógyászati klinikájára, majd a professzor nyugalmabavonulásakor, 1911-ben, őt hívták meg a belgyógyászati tanszékre. A háború alatt az erdélyi hadikórházak egészségügyi főnöke volt, munkájáért magyar, német, bolgár és török magas kitüntetésekben részesült.

Az egyetemmel került Szegedre, már régóta betegeskedett, de még megértte, amikor klinikája modern, új hajlékot kapott. A professzor a malária kutatás terén nemzetközi nevet szerzett magának, kiváló tanulmányokat írt a tuberkulózissal és a visszatérő lázzal kapcsolatos kutatásairól. Az Akadémia több ízben részesítette kutatásaiért kitüntetésben. Kiváló pedagógus és oktató volt. Temetéséről az éjszakai órákban még nem történt intézkedés.

Augusztusban megtartják a főtárgyalást a dorozsmai csendőrök ügyében

Mi történt a Süle-gyilkosság nyomozása körül?

Levajev Sándor — nem mer hazamenni Dorozsmára

(A Délmagyarország munkatársától.) Bíró Balázs dorozsmai csendőrmester ügyéről a Délmagyarország a Levajev-ügy tárgyalásakor beszámolt. Megírtuk, hogy dr. Kalmár Szilveszter ügyész az első táblai tárgyaláson bejelentette, hogy a katonai ügyészség Bíró a Levajev-ügygyel kapcsolatosan letartóztatta. A bűnvádi eljárás azonban nemcsak Bíró Balázs ellen, hanem Jablonkay István csendőrmester ellen is megindult. Jablonkayt nem tartóztatták le, hanem a mai napig is meghagyták szolgálatában.

Ennek a rendkívül érdekes ügynek egyes fázisai csak most kerülnek nyilvánosság elé.

Mint ismeretes, a dorozsmai csendőrség Süle László tanító meggyilkolásának a rejtélyét nem tudta kideríteni. Végül letartóztatták Levajev Sándor kocsmáros, őt azonban két bírói fórum is felmentette a nyomozás által szolgáltatott bizonyítékok elégtelensége miatt. Az eredménytelen nyomozás a csendőrkerületet arra készítette, hogy a csendőrök között indítlon vizsgálatot annak a megállapítására, hogy követelt-e el valamelyik csendőr a nyomozás során mulasztást. Ez a vizsgálat vezett Bíró csendőr letartóztatásához.

A Süle-féle gyilkosság felfedezésekor a nyomozást az a járőr vezette be, amelynek tagjai Bíró Balázs járőrvezető és Behány Pál csendőrök voltak. Az egyik vádpont Bíró ellen az, hogy a nyomozás bevezetésekor elmulasztotta Levajev Sándort és

családját kikérdezni és elmulasztotta náluk a házkutatást megtartani, holott a gyanu első pillanatában Levajev Sándorra irányult. Az ügyészség azal is vádolja Bíró, hogy érzelmi szálak fűzték a Levajev-familiához és ezért Levajevet a nyomozás ideje alatt értesítette az ügy állásáról. Súlyos vádpont Bíró csendőr ellen az is, hogy az eléje került, Levajevre nézve terhelő tanukat veréssel fenyegette meg és ezáltal elriasztotta őket a vallomástól, sőt megfélemlítette volna járőrtársát, Behány Pált is. Végül az a vád ellene, hogy a vizsgálóbíró előtt és a tábla által elrendelt bizonyítás kiegészítésekor dr. Apczy bíró előtt olyan vallomást tett, mintha neki Sülené a nyomozás ideje alatt tett volna olyan kijelentést, amelyből Süle tanító öngyilkosságára lehetett következtetni. Megírtuk, hogy a bizonyításkiegészítési tárgyaláson Bíró Balázs azt vallotta, hogy amikor Sülenét kihallgatta, Sülené a következőket mondotta:

— Mielőtt a férjem hazulról, puskával a vállán, eltávozott volna, arra kért, hogy a rosszabb ruháját adjam neki, hogy majd abban temessék el...

Ugyanekkor kihallgatta Apczy bíró Behány Pált, Bíró Balázs járőrtársát is, aki kijelentette, hogy nem emlékszik már a dolgokra. Amikor Bíró Behány elé tárta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben pontosan emlékezett Sülenének erre a kijelentésére, hosszabb ingadozás után ugyanugy vallott, mint Bíró Balázs.

évtizedeken keresztül büszkeségei voltak a tudományának és megszokták, hogy helyt álljanak állításaik igazságáért. Köztük van Sir Oliver Lodge, a fizikus, Alfred Russel Wallace, a természettudós, Lombroso, az elmeorvos, Schiaparelli, a csillagász és Charles Richet, az emberiség művelődéstörténetének vizsgálója.

Nem is a jóhiszeműségben és az igazmondás szándékában, hanem a meglátások, érzékelések és felismerések objektív voltában van a hiba. Az autósuggerációnak irtózatoss ereje van az emberi lélekre és ha valaki valamit hinni akar, akkor attól nem lehet eltántorítani. Az ilyenek szemében és meglátásában a tükörképek tárgyakká és a látszatok valóságokká tömörülnek. Mert hinni akarnak, hisznek is a tulvilági megnyilatkozásokban, hisznek a szellemek megjelenésében és a negyedik dimenzió világából jövő üzenetekben.

Alapjában véve ami ezekkel az emberekkel történik, teljes mértékben érthető. Az emberi léleknek egyik legősibb és legállandóbb tulajdonsága a megsemmisüléstől való rettegés. Önmaga megnyugtatójának kedvéért ezért rajzol magának képeket a tulvilági életről és önmaga megnyugtatójára, aki mégis kételkedik a tulvilági életben, ezért küldet magának üzeneteket azoktól, akik már átléptek a fekete kapun, amelynek csak az egyik oldalán van kilincs. Furcsa azonban, hogy a spiritisták tízezrekre menő száma mellett, akik mind azt állítják, hogy értesüléseik vannak a tulvilágról, mennyire semmit sem tudnak mondani arról, hogy mi van odaát. És furcsa az is, hogyha

Goethe nyilatkozik meg egy író, vagy Rafael egy rajzoló médiumon keresztül, az eredmény nem sokkal több egy származás fűzfaköteménynél vagy egy iskolásgyerek színvonalán álló ákombákomnál.

Marcell Prévost néhány esztendővel ezelőtt felvetette azt a gondolatot, hogy teljesen független gondolkodású embereknek — természetesen nem anyagi vonatkozásban érve a függetlenséget, — kellene vizsgálat tárgyává tenni a spiritizmus jelenségeit, hogy így állapítsuk meg azok igazságát. Az én meggyőződésem szerint ennek a javaslatnak nem sok értelme van. A spiritizmus kérdésében ugyanis nem különböző tudományos felfogású emberek állanak egymással szemben, hanem hívők vannak az egyik és a hitetlenek a másik oldalon. Maguk a spiritisták pedig nagyon sokszor azt mondják, hogy bizonyos dolgok azért nem sikerülnek, mert hitetlen is van a társaságban. Ha eddig ez így van, akkor az, amit elhiszek, az igaz, amit pedig nem hiszek, az felszálló köd módjára szertefoszlik a semmiségben. És senki se higgye, hogy a tudás az objektív megismerési módok terjedése változtatni fog ezeken a dolgokon. A transzcendentális elem ugyanis szükséglete az embernek, amely az egyik embernél egy, a másik embernél más formában keres kielégülést. Végeredményben pedig még mindig igaza van Pascalnak, aki azt mondotta, hogy a tudás olyan gömb, amely minél jobban nagyobbodik, annál inkább növekszik az ismeretlenre való érintkezési felülete is.

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, VILMOS-CSÁSZAR-UT 32

Képviselő: Erdélyi András és Fia ép. váll., Szeged.

A Bíró-járőr három napig nyomozott a gyilkosság ügyében. Később egy másik járőr, Jablonkay István őrmester vezetésével, vette át a nyomozást. Az ügyészség Jablonkayt is azzal vádolja, hogy ugyancsak elmulasztotta Levajev kihallgatását és a házkutatást, még pedig azért, mert érzelmi szálak fűzték a kocsmároshoz.

Mindezekért a dolgokért Bíró Balázst szolgálati hatalommal való visszaélés, bűnpártolás és család bűntette miatt helyezték vád alá, Jablonkayt pedig szolgálati hatalommal való visszaélés és bűnpártolás miatt adtak ki vádiratot.

A két csendőr bűnügyében rövidesen, már augusztus elején megtartják a főtárgyalást. A honvédtörvényszék a nagyszabású ügyet a helyszínen, Göböljárásán fogja letárgyalni. Mintegy 40 tanu szerepel az ügyben.

Érdekes, hogy a felmentett Levajev Sándor, akinek a személye körül fejlődött ki az egész ügy, néhány nap óta nem mer hazamenni családjához, hanem Szegeden tartózkodik. Ez az orosz kocsmáros, aki egy kis orosz faluban szabómester volt és a háború kitörésekor az északi harctéren harcolt, egészen különös kálváriát jár. A tanyai nép sehogysa tudja megszokni és megszeretni, még mindig a régi ellenséget látja benne. Ez az ellenségeskedés a törvényszéki tárgyaláson nyilvánult meg legjobban, ahol az ellene felvonult tanuk 90 százaléka bevallotta az elnök kérdésére, hogy haragosa a »muszkának«. A községbeliek még a gyilkossági ügy kipattanása előtt többször feljelentették különböző ügyek miatt. Egy ízben akció indult meg, hogy eltávolítsák a községből, emberek járták a községet és aláírást gyűjtöttek ellene.

A tábla felmentő ítélete után Levajev hazament Dorozsmára, de olyan gyűlöletet tapasztalt, hogy néhány nap múlva bejött Szegedre és azóta valószínűleg nem mer hazamenni. Fél attól — mondotta —, hogyha akármilyen bűncselekmény történik a községben, ellenségei megvádolják, ezért van távol a községtől, a családjától és egész működése abban merül ki, hogy alibit igazol minden Dorozsmán esetleg történő bűncselekmény esetére.

Levajev Sándor megvárja a Kuria ítéletét, azután eladja házat és kocsmáját, felszedi családját és elköltözik a dorozsmai vidékről.

Szávay Zoltán meghalt

Budapest, július 19. Dr. Szávay Zoltán író, a Magyar Sakkszövetség alelnöke ma délután háromnegyed 2 órakor váratlanul elhunyt. A megboldogultban Szávay Gyula kormányfőtanácsos, a budapesti kereskedelmi és iparkamara főtitkára fiát gyászolja.

Szerdán:

Nagy premier!
Csak egy
kis lány...

Az első magyar éneklő,
zenélő, beszélő hangos film

a Belvárosban.